

Openbaar

Opsteller
Leidinggevende
Portefeuillehouder

I.H.J. Breuer
Bedrijfsvoering
De heer P.H.G. Verlinden (wethouder)

Join-nummer
Onderwerp
Te nemen besluit

BenW\1842
Enexis Holding NV, converteerbare hybride geldlening
1. Als voorgenomen besluit in te stemmen met het verstrekken van een converteerbare hybride lening ad € 3.016.892 (10 jarige lening) aan Enexis Holding N.V.
2. In te stemmen met bijgevoegd raadsvoorstel en –besluit;
3. Indien de raad positief besluit op het voorstel 3 uit het raadsvoorstel, het voorgenomen besluit met inachtneming van de eventuele door de raad kenbaar gemaakte wensen en bedenkingen als definitief besluit te beschouwen.
4. Het college van burgemeester en wethouders verleent aan de wethouder Financiën mandaat, om namens het college alle in het kader van de in bijlage A geschetste totstandkomingsprocedure noodzakelijke besluiten te nemen.
1-9-2020

Datum in B&W

1. Onderwerp

Enexis Holding NV, converteerbare hybride geldlening.

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Op 15 april 2020 heeft Enexis Holding N.V. bij het college een verzoek ingediend tot versterking van haar eigen vermogen. Enexis is verantwoordelijk voor de vitale energie-infrastructuur binnen onze gemeente. In verband met de impact van de energietransitie op basis van het Klimaatakkoord doet zij een beroep op haar aandeelhouders om Enexis te steunen bij de uitvoering van haar publieke taak in het kader van de energiedistributie (versterking van het netwerk).

Enexis verzoekt de gemeente Leudal om – bij voorkeur naar rato van het aandelenbezit (903.500 aandelen = 0,6034%), dus ter hoogte van een bedrag van € 3.016.892 – een converteerbare hybride lening aan Enexis beschikbaar te stellen.

Het verzoek aan de gemeente Leudal is om de besluitvorming af te ronden uiterlijk vóór 16 november 2020. Dan is een tweede en tevens laatste instapmoment voor het afsluiten van de lening op 30 november 2020 voorzien.

Achtergrond en ontwikkelingen

Enexis is een Nederlands netwerkbedrijf in de energiesector waarvan de aandelen in handen zijn van provincies en gemeentes in het verzorgingsgebied. De Elektriciteitswet schrijft voor dat de aandelen van een netbeheerder direct of indirect in handen dienen te zijn van de staat, provincies, gemeenten of andere openbare lichamen. Enexis distribueert elektriciteit en gas aan respectievelijk 2,8 miljoen en 2,3 miljoen klanten in de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg. Daarnaast werkt Enexis aan verduurzaming van de energievoorziening. Enexis is actief in een gereguleerde markt en energiedistributie behoort tot de vitale infrastructuur van de samenleving. Activiteiten van Enexis zijn derhalve een wettelijke taak.

Als gevolg van de energietransitie als onderdeel van de uitvoering van het klimaatakkoord is Enexis genoodzaakt fors extra te investeren. Enexis verwacht in de periode tot 2030 € 1,9 miljard aan additionele investeringen om de netten voor te bereiden op de toenemende vraag naar elektriciteit en meer decentrale opwek van elektriciteit. Als gevolg van de uitvoering van de regionale energietransitie groeit de netcapaciteit in 2 jaar net zo veel als in de afgelopen 30 jaar.

Vanwege de uitgestelde vergoeding voor de kosten van de investeringen, moeten de investeringen in eerste instantie voorgefinancierd worden door Enexis alvorens de vergoeding over de jaren na oplevering van de investering wordt ontvangen van de aangesloten klanten. De huidige lage rentestand zorgt door de tariefregulering voor lage vaste tarieven en dus voor lagere omzetten en lagere netto winsten. Dit heeft tot gevolg dat bij groei, extra investeringen en de lage rentestand de uitgaven (uitgaande geldmiddelen) voor Enexis op korte termijn hoger zijn dan de inkomsten (inkomende geldmiddelen). Dit kan niet alleen door ingehouden winsten gefinancierd worden, zodat Enexis additioneel kapitaal nodig heeft. Dit additioneel kapitaal kan niet alleen middels obligatieleningen op de externe kapitaalmarkt worden aangetrokken, omdat dan de kredietrating van Enexis bij de kredietbeoordelaars zakt en de financiering op de kapitaalmarkt duurder wordt.

Derhalve is het noodzakelijk om ook het eigen vermogen in relatie tot het vreemd vermogen (de solvabiliteit) voldoende op peil te houden.

De gevraagde financieringsbehoefte, in te vullen door de provinciale en gemeentelijke aandeelhouders, is vastgesteld op € 500 miljoen. Het verzoek van Enexis aan de aandeelhouders is om deze behoefte in te vullen met een converteerbare hybride aandeelhouderslening in plaats van aandelenkapitaal.

Converteerbare hybride aandeelhouderslening

Enexis en (een afvaardiging van) de aandeelhouders, die zijn bijgestaan door onafhankelijke adviseurs zoals Bureau Zanders, Clifford Chance en Deloitte Debt & Capital Advisory zijn tot de conclusie gekomen dat een converteerbare hybride aandeelhouderslening het beste aansluit op de financieringsbehoefte van Enexis ter versterking van het eigen vermogen.

Kenmerken:

- Een hybride lening is een gestandaardiseerd financieel instrument dat door een kredietbeoordelaar onder voorwaarden voor 50% als eigen vermogen en voor 50% als vreemd vermogen wordt beschouwd (bewijs dat de lening verstrekkers Enexis extra steunen). Na 10 jaar wordt de lening volledig als vreemd vermogen gezien, waardoor voor Enexis op dat moment terugbetaling of verversing voor de hand ligt.
- De hybride lening is een onderhandse lening, die volledig is achtergesteld op andere schuldeisers, heeft een looptijd van 60 jaar en heeft de mogelijkheid om aflossingen en rentebetalingen onder voorwaarden uit te stellen. Bij financieel slecht weer kunnen dus geen liquide middelen wegvloeien uit Enexis. Uitgestelde betalingen worden betaalbaar zodra dividend wordt uitgekeerd of de lening wordt terugbetaald.
- Een converteerbare lening geeft aan Enexis het recht om de lening om te zetten in aandelenkapitaal als Enexis een lagere kredietrating krijgt van de kredietbeoordelaars of de kredietbeoordelaars een dergelijke verlaging aankondigen. De lening verstrekkers (i.c. de aandeelhouders) hebben daar geen invloed meer op. De lening is na conversie derhalve omgezet in eigen vermogen (aandelenkapitaal) en zal dus niet meer worden afgelost.
- Op het moment van conversie wordt de waarde van de lening omgezet in een gelijke economische waarde in aandelen Enexis. Deze waarde van de aandelen wordt door een onafhankelijke deskundige vastgesteld. Na conversie vervalt de rentevergoeding en ontvangen aandeelhouders dividenduitkeringen uit de nettowinsten van Enexis.
- De lening kent een tweetal instapmomenten (tranches). Het eerste instapmoment is 29 juli 2020 (tranche A) en het tweede instapmoment is 30 november 2020 (tranche B).
- De rentevergoeding voor deze lening is marktconform en wordt kort voor de beide instapmomenten bepaald door een onafhankelijke deskundige op basis van de vastgestelde uitgangspunten. Een renteherziening vindt telkens na 10 jaar plaats.
- De aflossing van de lening kan eenzijdig door Enexis plaatsvinden, voor het eerst na 10 jaar en vervolgens jaarlijks.
- De lening is overdraagbaar tussen de aandeelhouders middels een zogenaamde akte van cessie.

Uit bovenstaande kenmerken blijkt dat een converteerbare hybride aandeelhouderslening op een efficiënte wijze eigen vermogen creëert, een flexibele oplossing biedt en bewijst aan de kredietbeoordelaars dat de aandeelhouders Enexis extra steunen tot aan conversie. Het vormt een tijdelijke oplossing in het geval minder eigen vermogen nodig blijkt te zijn (aflossing) en een

permanente oplossing als op termijn blijkt dat meer eigen vermogen nodig is (conversie). De voorwaarden van de lening borgen op een adequate manier de belangen van de aandeelhouders en de berekeningsmethode voor de rentevaststelling voldoet aan de internationaal gangbare maatstaven voor marktconformiteit rekening houdend met de unieke kenmerken van deze lening (conversie en beperkte verhandelbaarheid).

Voor de risico's wordt verwezen naar de paragraaf kanttekeningen en risico's verderop in dit voorstel.

3. Voorstel aan College

Voorgesteld wordt om een converteerbare hybride lening aan Enexis beschikbaar te stellen en dit middels de "mededeling voorgenomen collegebesluit" kenbaar te maken aan Enexis. Tevens wordt voorgesteld om de raad over dit besluit te informeren middels de bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Het verstrekken van de converteerbare hybride lening heeft geen invloed op de solvabiliteit van de gemeente Leudal. Wij hoeven immers geen vreemd vermogen aan te trekken voor het verstrekken van de lening aan Enexis. Ter financiering van deze lening verkoopt de gemeente twee beleggingen uit de portefeuille met het laagste effectieve rendement.

Overweging verzoek van Enexis

Enexis wenst uiterlijk 16 november 2020 van de gemeente Leudal te vernemen of en zo ja voor welk bedrag wordt ingetekend voor een converteerbare hybride lening.

Alles overwegend wordt uw college geadviseerd om een converteerbare hybride aandeelhouderslening ter hoogte van € 3.016.892 te verstrekken.

Hiermee dragen wij bij aan het realiseren van de energietransitie en de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Leudal.

Voorgesteld wordt om de raad over het voorgenomen collegebesluit te informeren middels de bijgevoegde raadsinformatiebrief.

4. Argumenten

Het verstrekken van een converteerbare hybride lening past binnen de wet- en regelgeving en het beleid van de gemeente Leudal.

4.1. Geen sprake van Staatssteun ex art. 107 lid 1 VWEU

De rente en conversievoorwaarden bij de lening zijn marktconform en van vervalsing van de mededinging (in potentie) die (dreigt te) leiden tot een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer in de EU kan dan ook geen sprake zijn. Daarom wordt niet cumulatief voldaan aan de in dit artikel genoemde voorwaarden en is bij de gepresenteerde converteerbare hybride aandeelhouderslening geen sprake van staatssteun.

4.2. Geen overtreding van de Mededingingswet

Enexis is als overheidsbedrijf, als bedoeld in artikel 25g, eerste lid, van de Mededingingswet, verantwoordelijk voor de uitvoering van de publieke taken als genoemd in de Elektriciteitswet. Op grond van artikel 25h, tweede lid, van de Mededingingswet is op leningen die door de aandeelhoudende gemeenten en provincies worden verstrekt aan Enexis de Mededingingswet niet van toepassing.

4.3. Verstrekking van de lening vindt plaats in het kader van de publieke taak

Op grond van art. 2 lid 1 Wet Fido is het toegestaan om ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak leningen aangaan, middelen uitzetten of garanties verlenen.

4.4. Verstrekking van de lening strookt met de gemeentelijke beleidsregels

Het beheren en uitbreiden van de infrastructuur voor de energievoorziening voor Enexis is een wettelijke taak, maar ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid, zodat het publiek belang hiermee meer dan gediend is. De netwerkinvesteringen dragen niet direct bij aan de klimaatdoelstellingen, maar helpen deze technisch mogelijk te maken. De betreffende converteerbare hybride aandeelhouderslening stelt Enexis in staat om haar rol, en daarmee indirect onze rol, in de energietransitie te vervullen. Dit past binnen onze beleidsregels.

4.5. Het aangaan van de converteerbare hybride lening is een collegebevoegdheid, waaraan de wensen en bedenkingen procedure en een kredietbesluit door de raad dient vooraf te gaan

De Gemeentewet bepaalt dat het college bevoegd is om tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten. Het aangaan van een converteerbare, hybride geldleningsovereenkomst is daarmee een collegebevoegdheid. Conform artikel 13 van de financiële verordening Gemeente Leudal 2018 ex art. 212 Gemeentewet dient het college bij investeringen of het verstrekken van leningen die niet in de begroting zijn vastgesteld de raad in de gelegenheid te stellen haar wensen en bedenkingen kenbaar te maken alvorens een besluit te nemen. Het college dient derhalve alvorens definitief te besluiten tot het aangaan van deze lening, de wensen en bedenkingen procedure te volgen en voor het geval dat de lening wordt geconverteerd de raad te verzoeken een krediet beschikbaar te stellen, waarna uw college een definitief besluit kan nemen tot het aangaan van de privaatrechtelijke overeenkomst.

5. Kanttekeningen en risico's

1. Conversie kan leiden tot een te verwaarlozen mutatie in het huidige aandelenbezit van de gemeente Leudal.
2. Bij het aangaan van een lening blijven er altijd onzekerheden bestaan. Hoe gaat het resultaat zich ontwikkelen? Hoeveel rendement mag Enexis van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) over de extra investeringen in haar tarieven doorrekenen? Wanneer wordt de lening omgezet naar aandelen? Deze onzekerheden beïnvloeden het rendement wat de gemeente op haar aandeleninvestering ontvangt. In het traject van het beoordelen van deze risico's zijn de provincies en gemeenten bijgestaan door zowel een financieel adviseur (Zanders) als een juridisch adviseur (Clifford Chance). Zanders acht het risicoprofiel van Enexis verantwoord. Ondanks de genoemde onzekerheden wegen de maatschappelijke en financiële opbrengsten op tegen de risico's. Daarnaast kunnen onzekerheden ook positief uitpakken. Denk hierbij aan gunstige aanpassingen van de reguleringsmethodiek door de ACM.
3. De impact van maatregelen rondom het coronavirus (COVID-19) leidt tot extra onzekerheden. De investeringen vloeien volgens Enexis voort uit de afspraken in het klimaatakkoord en zijn gebaseerd op doorrekeningen van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Vooralsnog is er geen aanleiding om aan te nemen dat de impact van COVID-19 resulteert in herziening van de PBL-berekeningen voor de groei van de investeringen tot 2030. Aan de voorkant is niet uit te sluiten dat door de impact van het virus investeringen in duurzaamheid, met eventuele impact op het netwerk, vertragen dan wel (tijdelijk) achterblijven. De verzwaring en uitbreiding van de energienetwerken zijn noodzakelijk voor de realisatie van de RES-en en zullen tot 2030 bovendien zorgen voor een continue werkstroom en werkgelegenheid. Het verstrekken en zelf ook financieren van deze lening leidt niet tot een structurele aanspraak

op onze begroting, doch levert een klein (rente)voordeel op. Doch de lengte van de Coronapandemie en de gevolgen van een mogelijk economische teruggang maken het lastig in te schatten wat de financiële en sociaaleconomische impact zal zijn voor de gemeente Leudal.

6. Juridisch kader

De gemeente Echt-Susteren, welke als kartrekker opereert binnen de VEGAL, heeft een juridische toets verricht en geen bedenkingen aangegeven.

Besluitvorming wordt overigens in het voorgaande juridisch onderbouwd. Het voorgenomen besluit wordt met toepassing van art. 169, lid 4 Gemeentewet voor het geven van wensen en bedenkingen voorgelegd aan de raad.

7. Financiële samenvatting

Enexis voorkeur is dat de aandeelhoudende provincie en gemeenten gezamenlijk bijdragen aan het verhogen van het eigen vermogen door middel van het verstrekken van een hybride aandeelhouderslening.

De aandeelhouders worden gevraagd om € 500 miljoen bij te dragen en krijgen hiervoor een vergoeding van circa 1,9%. Als de aandeelhouders naar rato van het aandelenbezit deelnemen, betekent dit voor Leudal een bijdrage van € 3.016.892. Onze vergoeding hiervoor bedraagt dan circa € 57.000 (1,9%). Ter financiering van deze lening verkoopt de gemeente twee beleggingen uit de portefeuille met het laagste effectieve rendement.

Het verstrekken van een lening aan Enexis dient het publiek belang voor een goed energienetwerk. Daarnaast zorgt de lening ervoor dat Enexis geen duurdere leningen op de kapitaalmarkt hoeft af te sluiten, wat positief bijdraagt aan het dividend dat de gemeente voor haar aandelen ontvangt van Enexis.

8. Communicatie

Openbaar:

☒ Actief:

☒ Informeren raad

9. Bijlagen

Verzoek van Enexis tot versterking eigen vermogen

A Achtergrondinformatie

B1 Enexis – convertible shareholder loan

B2 Enexis – shareholder loan uitleg

C Format mededeling voorgenomen collegebesluit